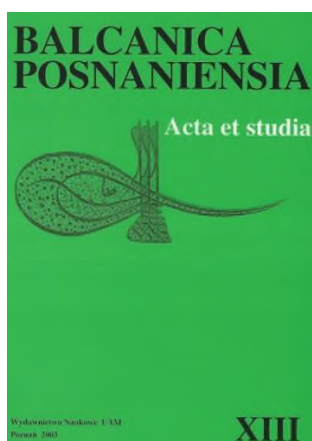

Czamańska Ilona, *In memoriam. Urszula Kaczmarek (1948–2003)*, „Balcanica Posnaniensia. Acta et Studia” 2003, t. 13, s. 279.

<https://doi.org/10.14746/bp.2003.13.25>

<https://pressto.amu.edu.pl/index.php/bp/article/view/52519>

Instytucją przechowującą materiały źródłowe jest Biblioteka Collegium Historicum Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

<http://bch.amu.edu.pl>

Zadanie zostało zrealizowane w ramach konkursu „Społeczna odpowiedzialność nauki II – Wsparcie dla bibliotek naukowych”. Projekt zatytułowany „Digitalizacja archiwalnych wydań czasopism naukowych zgromadzonych przez Bibliotekę Coll. Historicum UAM”. Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Nauki w ramach Programu Społeczna odpowiedzialność nauki II. Wsparcie dla bibliotek naukowych (umowa nr BIBL/SP/0092/2024/02 z dnia 05.12.2024). Całkowita wartość projektu: 247 236,00 zł. Kwota dofinansowania: 220 836,00 zł.

The institution storing the source materials is the Library of the Collegium Historicum of the Adam Mickiewicz University in Poznań.

<http://bch.amu.edu.pl>

The task was carried out within the framework of the competition “Social Responsibility of Science II – Support for Scientific Libraries”. The project entitled “Digitization of archival editions of scientific journals collected by the Library of the Coll. Historicum of Adam Mickiewicz University”. The project was co-financed from state budget funds granted by the Minister of Science within the framework of the Programme Social Responsibility of Science II. Support for Scientific Libraries (agreement no. BIBL/SP/0092/2024/02 of 05.12.2024). Total value of the project: PLN 247,236.00. Amount of co-financing: PLN 220,836.00.

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Społeczna
Odpowiedzialność
Nauki II

IN MEMORIAM

URSZULA KACZMAREK 1948-2003

Dnia 19 marca 2003 roku poznańskie środowisko bałkanistyczne poniosło wielką stratę. Nagle, zdecydowanie przedwcześnie i w pełni sił twórczych zmarła prof. dr hab. Urszula Kaczmarek.

Urodziła się 14 czerwca 1948 roku w Oleśnie Śląskim, jednak jej dorosłe życie i działalność naukowa związane były z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Tu w 1971 roku ukończyła studia polonistyczne i obroniła pracę magisterską nt. *Dzienniki Stanisława Niezabitowskiego (1695-1697). Próba edycji krytycznej*, napisaną pod kierunkiem prof. Alojzego Sajkowskiego. Wówczas też podjęła pracę dydaktyczną w Międzywydziałowym Studium Kulturalno-Oświatowym, przekształconym później w Instytut Kulturoznawstwa UAM.

Pracę doktorską nt. *Lewicowa krytyka literacka w latach trzydziestych dwudziestolecia międzywojennego. Główne systemy i modele* napisała jednak pod kierunkiem prof. Tadeusza Bujnickiego i obroniła na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach.

Po doktoracie poświęciła się przede wszystkim badaniom nad Polską, zwłaszcza zamieszkującą w krajach Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej. Dziejom i działalności kulturalnej emigracji polskiej w Bułgarii, Rumunii, na Węgrzech, a także w Czechosłowacji i we wschodnich Niemczech poświęciła 5 książek i kilkadziesiąt drobniejszych prac. Wydana w 1993 roku książka *Kultura zbiorowości polonijnej Europy Środkowej 1945-1989 (Czechosłowacja, NRD, Węgry)* stała się podstawą jej przewodu habilitacyjnego.

Szczególnie bliska była jej Bułgaria i działające tam środowisko polonijne. Rezultatem tych zainteresowań były książki: *Aktywność kulturalno-oświatowa Polonii w Bułgarii, Czechosłowacji, NRD, Rumunii i na Węgrzech w latach 1945-1989*, Poznań 1991; *Dzieje Polaków na ziemiach bułgarskich*, Poznań 1993 oraz ostatnio *Spod znaku Warneńczyka*, Poznań 2002. Wiele uwagi poświęciła kobietom, Polkom, które znalazły się na ziemiach bułgarskich i zmuszone były funkcjonować w obcym dla nich i odmiennym kulturowo środowisku. Uwidoczniło się to w artykułach: *Kobieta polska w Bułgarii. Konfrontacja wzorów kulturowych*, w: *Konflikty etniczne. Źródła – typy – sposoby rozstrzygania*, Warszawa 1996, s. 309-316; *Koło Kobiet Polskich w Warnie*, Przegląd Polonijny 1985, nr 2, s. 93-95 oraz *Wanda Zembrzуска-Gurzyńska człowiekiem dwóch kultur*, Studia Etnologiczne, 5, 2002, s. 99-107.

Prowadziła też szczegółowe badania nad Polską węgierską i rumuńską. Owocem tych pierwszych była książka *Na węgierskiej ziemi*, Poznań 1999. Była osobą bardzo dobrze znaną zarówno w środowiskach polonijnych tych krajów, jak i naukowych. Jej kompetencja, komunikatywność i serdeczność zjednywały jej powszechną sympatię.

Od wielu lat była bardzo aktywnym członkiem Komisji Bałkanistyki przy Oddziale PAN w Poznaniu, a w grudniu 2002 roku została wybrana jej wiceprzewodniczącą.

Ilona Czamańska